

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“,
област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, научна
специалност "Организация и управление на производството (горско стопанство и
горска индустрия)"

Член на научно жури: проф. д-р Надя Димитрова Миронова – Университет
за Национално и Световно Стопанство, научна област
3 „Социални, стопански и правни науки“,
професионално направление 3.7 „Администрация и
управление“

Автор на дисертационен труд: Николай Александров Ташев, редовен докторант към
катедра „Мениджмънт и алтернативен туризъм“ при
ФСУ на ЛТУ - София

Тема на дисертационния труд: „Възможности за развитие на устойчив туризъм в
горски територии в Средни Родопи“

Научен ръководител: Доц. д-р Емил Розенов Кичуков, катедра
„Мениджмънт и алтернативен туризъм“,
Лесотехнически университет, София

1. Кратки биографични данни

Николай Ташев е роден на 04.09.1984 г. в гр. София.

Образование:

През 2003 г. завършва средното си образование в Американски колеж в София.

През периода 2011 – 2014 г. се обучава в Лесотехническия университет и придобива ОКС
„Бакалавър“ по специалност „Алтернативен туризъм“.

През 2016 г. завършва магистърски курс по „Стопанско управление“ и придобива ОКС
„Магистър“ по специалност „Стопанско управление“ в Лесотехническия университет.

През м. февруари, 2019 г. е зачислен като редовен докторант в катедра „Маркетинг и
управление на производството“, по късно преобразувана в „Мениджмънт и алтернативен
туризъм“ със Заповед № 44/04.02.2019 г. (Заповед на Ректора №ЗСД-36/04.02.2022г за
удължаване на срока на докторантурата), Професионално направление:
3.7. "Администрация и управление", Научна специалност /докторска програма/:
"Организация и управление на производството (горско стопанство и горска индустрия)".

Трудов стаж:

Професионалната си кариера Николай Ташев започва през 2003 г., като последователно
работи в McDonald's Bulgaria, като домашен помощник в Агенция за социално
подпомагане, гр. Смолян през 2005-2006 г., заема различни позиции в сферата на
„Ресторантьорство и обслужване“ през 2006 – 2007 г. в Келис ЕООД, а в следствие и
като готвач в различни хотели в курортни комплекси по морето и гр. Банско през периода
2016 – 2018 г., а през 2019 г. в „Грийн Дели Кафе“, Бизнес парк 2, Централна кухня.

През периода 2010-2015 г. последователно участва като член на работния колектив на Съвместен руско-български проект с Института за гората на Сибирското отделение на Руската Академия на Науките (ИГ СО РАН, г. Красноярск) и Лесотехнически университет, София; в научна археологическа експедиция; като доброволец в Национален университет, Биологически факултет, Ботаническа градина, г. Черновци, Украина ; консултант към Фондация „Заедно” – общуване за подкрепа и развитие; участва в археологически разкопки и други дейности.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Предложеният вариант на Дисертационен труд е в обем 215 печатни страници и съдържа увод, три глави, заключение и списък на използваната литература, като в основната част са поместени 36 фигури и 36 таблици. В приложение са представени Събитен календар за района на Средни Родопи образци и таблици с резултати от анкетното проучване в съответствие с темата. Библиографската справка съдържа 164 източника (82 от тях са налични Online), от които 62 са на кирилица, а останалите на латиница.

Темата на дисертационния труд е актуална и значима за теорията и практиката в сферата на туризма и горското стопанство в страната. Актуалността на разглежданата проблематика, свързана с организацията и управлението на устойчиво туристическо предлагане в горски територии се повишава значително в съвременните условия, поради нарастващата тревога вследствие климатичните промени и необходимостта от устойчиво използване на ресурсите.

Обектът и предметът на изследването са ясно и поотделно дефинирани.

Целта и задачите на дисертационния труд съответстват на актуалните потребности на управленската практика. Поставената цел е значима за устойчивото развитие на туризма в разглеждания район, а решаването на задачите осигурява нейното постигане.

Изследователската теза и съпътстващите я хипотези са правилно формулирани и моделират логиката на дисертационното изследване и приложения аналитичен инструментариум.

В първа глава е изследвано равнището на проученост на туризма в горските територии, като последователно са разгледани същността на устойчивия туризъм и развитието на туризма в природни територии, категоризацията на защитените територии по IUCN/MCOП (Международен Съюз за Охрана на Природата), защитени територии в България, както и развитието на туризма в природните територии по света. В обобщение по главата са дадени по важните изводи. Представените концепции са пълни, последователни и аналитични.

Във втора глава са представени методическите аспекти за изследване на териториалното развитие на туризма. В параграф 2.1 са анализирани научните подходи за определяне на понятието „устойчиво развитие на туризма“ във връзка с особеностите на териториалното развитие. В параграф 2.2 са разгледани различни модели за устойчивото развитие на природно-ориентирания и екологичен туризъм, като са анализирани основните им предимства и недостатъци. На базата на извършения анализ в параграф 2.3 е представена методика на експерименталното изследване.

Направения в глава трета анализ и оценка на икономическия принос на организационните форми на екотуризм в устойчивото развитие на региона на Средни Родопи е цялостен, пълен и подробен, като последователно са разгледани и анализирани:

- съвременното състояние на туризма в Средни Родопи;

- Национални стратегии и планове за действие;
- Законова рамка;
- Заинтересовани страни;
- Туристически пазари и продукти;
- Тенденции на вътрешния пазар;
- Тенденции на международния пазар;
- Природно и социално ориентиран туризъм и ресурси за тяхното развитие;
- Екологичен туризъм;
- Събитиен туризъм;
- Резултати от анкетните проучвания на предприемачи и туристи;
- Анализ на състоянието на туристическата среда и нейните посетители в Средни Родопи.

На базата на посочените по-горе анализи е направена оценка на състоянието на туристическата среда и степента на устойчивост на туристическите форми и насоки на туристическо предлагане в района на Средни Родопи. Определени са силните и слабите страни на туристическата среда по отношение на устойчивостта на развитието ѝ в Средни Родопи от гледна точка на предприемачите, туристите, състоянието на съществуващата инфраструктурна туристическа среда и различните алтернативни форми на туристическо предлагане.

В заключението са дадени изводи и препоръки, в които са включени всички достижения на изследването, а препоръките са конкретни и полезни за практиката.

3. Оценка на получените научни и научно – приложни резултати

Дисертационният труд съдържа необходимия за генериране на получените резултати емпиричен материал, както и достатъчната теоретична обосновааност. От представеният труд може да се направи извода, че докторантът може да осъществява качествени теоретични и теоретико – приложни икономически изследвания, което е и целта на образователната и научна степен „Доктор“.

По – важните приноси в дисертационния труд на Николай Александров Ташев са следните:

- Изследвани са шест общини – Асеновград, Чепеларе, Смолян, Борино, Девин, Баните, обобщено включени в района Средни Родопи, и туристическата среда в тях. Районът е посещаван многократно в периода 2020 – 2023 г., като е събрана информация от местни източници, обходени и описани са популярните маршрути, събрани са данни за състоянието на туризма и свързаното с него пространство според 271 представители на туристите и местните представители на туристическия сектор. Туристическата среда и популярните форми алтернативен туризъм са проучени, анализирани, оценени и са предложени препоръки за подобряване на съществуващата ситуация.
- Съставен е годишен събитиен календар за мероприятията, провеждани ежегодно или периодически на територията на Средни Родопи, представен подробно в приложение 1. В него хронологично са описани събитията в общините, тяхното време, местоположение, вид, повод и кратко описание на дейностите и обичаите, свързани със събитията.
- Приложен е иновативен за района подход за събиране, обработка и оценка на информацията за развитието на туризма. Той се основава както на обективни факти, така и на персоналните впечатления на туристите и предприемачите от отделни аспекти на туристическата среда. Очертан е профилът на местните

предприемачи и техните гости - туристи, тенденциите в търсенето и предлагането, сравнителната степен на устойчивост между тях.

- Оценени са основните характеристики на туристическата среда от гледна точка на създадените и съществуващи впечатления на участниците в туристическите процеси. Изготвени са структурирани анкетни форми за заинтересованите страни, като получените резултати са систематизирани и анализирани. Резултатите от обработката на данните са изведени като числови стойности, на базата на които са направени оценките, сравненията, изводите и препоръките.

4. Оценка на публикациите върху дисертационния труд

Докторантът е представил четири публикации по проблематиката на дисертационния труд, две от които са в чужбина. В тях са включени текстове и идеи от основната разработка.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът е направен съгласно изискванията и е в размер на 51 страници. Съдържа всички реквизити от дисертационния труд. Акцентът е поставен върху основните резултати от изследването.

6. Препоръки

Препоръките към дисертационния труд са в посока развиване на изследванията върху възможностите и перспективите за развитие на различни форми на алтернативно туристическо предлагане в България. Приносите трябва да се представят още по убедително. Те са значими и не трябва да се подценява стойността им. В изследването се съдържат и още приносни моменти, и полезна и информация, които някак си не са открити на преден план и по-трудно се разпознават от ползващия изследването.

Лични впечатления

Познавам докторанта като негов научен ръководител. Той е умен, способен, организиран, коректен и преди всичко добър, честен и отговорен. Изследванията в неговия труд са направени с висока коректност към науката. Неговата упоритост позволи нелеките задачи на изследването да бъдат решени.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С оглед актуалността и значимостта на завършеното научно изследване в дисертационния труд на Николай Александров Ташев, считам че той отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за неговото прилагане в ЛТУ – София.

Предлагам на членовете на Научното жури да дадат положителна оценка на дисертационния труд на Николай Александров Ташев и да му присъдят образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, специалност „Организация и управление на производството“ (горско стопанство и горска индустрия).

11.04.2024 г.
София

Член на научното жури:
/проф. д-р Надя Миронова/

EXPERT OPINION

**on a dissertation thesis for the award of the educational and scientific degree "Doctor",
field of higher education 3. Social, economic and legal sciences,
professional subarea 3.7. "Administration and management",**